

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție,
sesiunea iulie-noiembrie 2022**

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1044

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6)-(7) din Regulament (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare (dacă este cazul);
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

Nu este cazul.

a) Explicații solicitate candidatului:

b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

Nu este cazul.

a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:

b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 18 alin. (3) din Regulament:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

În ansamblu, se remarcă preocuparea candidatului pentru expunerea în cuprinsul hotărârilor a acelor elemente ale procesului, relevante pentru înțelegerea atât a situațiilor de fapt care au generat conflictul, cât și a normelor de drept incidente raportului juridic dedus judecății și a modului de interpretare și aplicare a acestor norme de drept în funcție de particularitățile fiecărei spețe.

Într-un număr semnificativ de cazuri, însă, partea expozitivă a considerentelor este disproporționat de mare față de restul motivării. Astfel, se remarcă o detaliere excesivă în partea introductivă a considerentelor, prin preluarea conținutului hotărârii primei instanțe, a susținerilor părților, care încarcă inutil expunerea, generând dificultăți în înțelegerea problemelor de drept supuse judecății, spre exemplu, hotărârile nr. 3, 7, 10, 25, 26, 29, 30 selectate de comisie.

Se observă că motivarea propriu-zisă a instanței este uneori sumară, ceea ce indică deficiențe privind capacitatea de analiză a candidatului. Spre exemplu, hotărârea nr.3 selectată de comisie, filele 8-9, în care se expun pe două pagini textele de lege incidente și doar în câteva paragrafe motivele ce conduc la admiterea apelului ; hotărârea nr.7, selectată de comisie, în care motivarea soluției este expusă în patru fraze; hotărârea nr.26 selectată de comisie, în care mare parte a motivării hotărârii este alocată prezentării *in extenso* a considerentelor deciziei Curții Constituționale nr.1358/2010 și ale deciziei în interesul legii nr. 12/2001 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea, în hotărârea nr. 3, selectată de comisie, în contrast cu analiza amplă a motivelor de apel, redactorul nu analizează deloc apărările părții adverse expuse în întâmpinarea pe care o prezintă pe larg. Același mod de redactare în care nu se răspunde apărărilor intimaților se observă și în hotărârea 10, propusă de candidat.

Ca notă generală, analiza hotărârilor candidatului relevă o capacitate de analiză și sinteză deficitară, constatându-se realizarea unei prezentări necorespunzătoare a elementelor esențiale ale cauzelor deduse judecății, atât în partea descriptivă a hotărârii, cât și în ceea ce privește expunerea raționamentului propriu.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

În ansamblu, se remarcă efortul candidatului pentru realizarea unei expuneri clare, însă modul de preluare necritic, fără intervenția redactorului, a unor susțineri ale părților sau rețineri ale instanțelor de fond este de natură a afecta și coerența în exprimare. Spre exemplu, hotărârile nr. 3, 4, 10, 15, 17, 18 și 23, selectate de comisie și hotărârea 2, propusă de candidat.

În hotărârea 3, selectată de comisie (fila 3) se observă modul de redare *expressis verbis* de către candidat a considerentelor hotărârii instanței de fond: „*Asupra excepției prematurității cererii de chemare în judecată, tribunalul a constatat-o fondată, față de următoarele considerente: Prezenta instanță a reținut că una dintre cerințele necesare pentru ca dreptul subiectiv civil să se poată bucura de protecție judiciară în ipoteza în care se solicită instanței realizarea aceluși drept, este aceea ca dreptul subiectiv civil să fie actual, adică să nu fie supus unui termen suspensiv sau unei condiții suspensive.*”

Se observă, de asemenea, că și în hotărârile nr. 4, 10, 15 și nr.23, selectate de comisie se redau susținerile părților, din cuprinsul cererilor lor, fără a fi supuse intervenției de către candidat, spre exemplu, hotărârea 4, fila 5 : „*Pronunțându-se pe excepția inadmisibilității în raport de capătul de cerere accesoriu, instanță de recurs, fără vina contestatorului nu a cercetat în fond motivele de recurs, motiv pe care fiind îndeplinite dispozițiile art. 504 alin2 teza finală din C. pr. civilă, contestatorul solicită admiterea*

contestației, anularea deciziei nr. ... din ... și rejudecarea recursului”; hotărârea 10, fila 5 :”Mărire de salariu pentru o singura luna, în pragul sărbătorilor de iarna nu este prevăzută de Codul muncii. De altfel, aceste ajutoare au fost acordate și altor sindicate, dar nu li s-a cerut restituirea până în prezent”; hotărârea nr. 15, filele 2-3 : “Împotriva acestei sentinței a declarat apel apelantul-reclamant, solicitând instanței să mențină cererea acestuia din 28 mai 2019 (motivare completa, teza 1, teza 2) așa cum a fost întocmită și a motivării explicate, în speța:

Cu referire la admiterea dreptului de prescripție extinctivă, s-a folosit un subterfugiu procedural, și instanța a admis dreptul de prescripție extinctivă în urma necunoașterii și necercetării cauzei aflate pe rol, în amănunțime și admiterii motivațiilor neconforme cu realitatea din partea părții parate, care țin de suprafața actului procedural, și nu de fondul și esența procedurii în temeiul legii, temeiurile fiind disjuncte în aceasta speța, și intenționat disimulate de parata. În esență, așa cum am explicat în întâmpinările către instanța, legea pe care este cercetată cauza de față este legea 8 /1996 cu modificările și completările ulterioare, și anexe.”

În hotărârea 10, fila 5, paragraful 4 se reiau argumentele din întâmpinarea intimatului-pârât Sindicatul PC, verbul fiind conjugat la persoana I plural: “Chiar și Somația nr. ... prin care ne-a fost solicitat să restituim banii a fost emisă la data de 12.02.2018, după împlinirea termenului de prescripție.”

În hotărârea nr. 23, fila 6, antepenultimul paragraf, se observă că redactorul a expus motivele de recurs, astfel cum au fost formulate de recurent, verbul fiind conjugat la persoana I plural: „Pe fondul cererii de recurs ne rezervăm dreptul de a formula apărări completatoare, de a invoca și alte excepții și de a formula/depune concluzii scrise.

În aceeași hotărâre, candidatul a motivat lacunar respingerea excepției nulității recursului: “Analizând actele dosarului, Curtea constată următoarele: Excepția nulității recursului este nefondată, întrucât cererea de recurs este semnată de directorul executiv al direcției juridice din cadrul Primăriei Mun. B..., funcționar care, prin natura funcției, are calitatea de a semna acte de procedură în numele Municipiului B..., prin Primar, iar intimații nu au învederat date concrete din care să rezulte contrariul (fila 6)”

În unele lucrări se constată lipsa de claritate și concizie în exprimare, în sensul că frazele sunt fie prea lungi, fie confuze și îngreunează înțelegerea mesajului transmis. De pildă, hotărârea 8, selectată de candidat, fila 29, primul paragraf,: „Altfel spus, dacă se pune problema proiecției prejudiciului cauzat prin încălcarea brevetelor de către intimate, acesta este determinabil în condițiile arătate deja în cuprinsul considerentelor de față; dimpotrivă, dacă se pune problema prejudiciului actual (și a cărui încetare se urmărește) suferit de apelante în termenii cotei de piață pe care o dețin în prezent cu propriile lor produse, ca urmare a coexistenței produselor IQOS/HEETS, acesta din urmă, fără a fi inexistent, nu mai este atât de facil de demonstrat în condițiile în care apelantele nu folosesc comercial soluțiile brevetate și nici nu se poate presupune o fungibilitate perfectă între produsele IQOS și cele oferite de apelante; a se considera că apelantele ar putea să exploateze ele însele comercial întreaga piață relevantă de actualii consumatori ai produselor IQOS/HEETS nu este nimic altceva decât o conjectură.”

În același sens, a fost identificată hotărârea nr. 2, selectată de comisie, fila 10: „Așadar, spre deosebire de vechiul Regulament, noua reglementare nu mai prevede atașarea la dosar a procesului-verbal care atestă motivele schimbării compunerii completului, fără ca această omisiune de atașare a unui act probabil existent (nu rezultă că contestatorii ar fi solicitat să li se comunice acest înscris și că li s-ar fi refuzat solicitarea, nici nu s-a formulat în cauza de față o astfel de cerere, nici n-ar fi fost concludentă, având în vedere că posibila încălcare a principiului continuității nu a fost invocată chiar la termenul de judecată în apel, deși apelanții aveau această posibilitate, de unde rezultă că nu s-au epuizat mijloacele procedurale de invocare a pretensei neregularități) să constituie în sine o neregularitate; hotărârea nr. 6, fila 7, selectată de comisie: „Contravine practicii constante a Tribunalului și Curții de Apel în

această materie soluția de față, în care cererea este respinsă în considerarea lipsei investiției instanței, în mod explicit, cu privire la chestiunea despăgubirilor; în realitate, tribunalul era investit prin chiar cererea formulată (și ulterior modificată) cu chestiunea acordării măsurilor reparatorii, urmând desigur a soluționa această cerere în condițiile legii, respectiv făcând cuvenitele mențiuni cu privire la deducerea despăgubirilor rezultate din probe, ceea ce echivalează cu o admitere în parte a cererii, astfel cum s-a arătat, fiind așadar respectate prevederile art. 129 alin.6 C.pr.civ. 1865 ; hotărârea nr. 9, selectată de comisie, fila 5: „Curtea constată că, față de cele ce preced, este inutilă (supraabundentă) și neproducătoare de efecte juridice statuarea tribunalului, potrivit căreia reclamantul recurent însuși are un nuc pe propriul său teren, care umbrește proprietatea vecină, însă înlăturarea acestui considerent care relevă, într-adevăr, o statuare în echitate (relevantă, totuși, în aprecierea de ansamblu a conduitei procesuale a recurentului) nu schimbă soluția instanței de apel, care este justificată de considerentele referitoare la neîncălcarea distanței minime și la neproducerea vreunui disconfort de către vegetația existentă pe terenul intimei PĂRÂT 1.; hotărârea 12, selectată de comisie, fila 3 : „Este fondat motivul de apel formulat de reclamant, potrivit căruia tribunalul era dator ca, în aplicarea art. 9 și art. 397 alin.3 C.pr.civ., să se pronunțe complet asupra cererilor cu care a fost investit, stabilind în concret numărul de puncte cuvenite reclamantului cu titlu de despăgubire; de altfel, nu se vede de ce tribunalul a pus în vedere din oficiu reclamantului să depună încă din etapa regularizării un raport extrajudiciar de evaluare conform grilei notariale – în treacăt, Curtea observă că această chestiune excede regularizării prevăzute de art. 200 și privește chestiunea dispunerii de probe din oficiu, care se poate face cel mai devreme odată cu fixarea primului termen, în condițiile art. 203 C.pr.civ. – dacă ulterior a omis să stabilească punctajul și nici nu s-a referit la proba pe care instanța însăși a solicitat-o, omisiuni de natură a încălca principiul disponibilității, ca și echitatea procesului, care presupune o analiză temeinică și aprofundată, iar nu superficială, a tuturor probelor administrate în cauză.....

Or, deși în sine corect a observat tribunalul că dreptul dedus judecății este unul de creanță, iar nu de proprietate, nu se poate ignora că măsurile reparatorii care formează obiectul dreptului de creanță dedus judecății sunt stabilite ca echivalent al imobilului imposibil de restituit în natură; că, așadar, deși Legea nr. 165/2013 nu prevede expres, față de finalitatea sa, de a repara preluarea abuzivă a imobilelor de către regimul comunist, se impune pentru identitate de rațiune aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 643 C.civ., Cod care constituie dreptul comun pentru ansamblul materiilor la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale (art. 2 C.civ.), cu concluzia că acțiunea formulată de reclamantul profită și soției sale Y, chiar dacă aceasta nu a fost atrasă în proces (cum într-o modalitate mai riguroasă de formulare a acțiunii s-ar fi putut întâmpla). ”

Ca notă generală, în lucrările candidatului se remarcă o expunere prolixă, cu texte în care abundă fraze greu de urmărit, ce determină lipsa de coerență în argumentație și creează dificultăți pentru cititor în a înțelege raționamentul jurisdicțional.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

În general, se remarcă efortul candidatului pentru prezentarea coerentă a speței deduse judecății, expunând obiectul cererii de chemare în judecată, apărările părților, elementele esențiale ale hotărârilor pronunțate în cauză precum și criticile formulate, atât în apel, cât și în recurs.

De asemenea, analiza lucrărilor candidatului relevă preocuparea pentru susținerea raționamentului prezentat în hotărâri prin invocarea practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Europene de la Luxemburg, a Curții Constituționale sau a practicii de unificare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, (de exemplu, hotărârile nr.1, 4 , 6, 7, 8, 9 selectate de candidat). În unele lucrări, se constată însă utilizarea inadecvată sau insuficientă a unor argumente, candidatul motivând sumar, mod ce afectează structura logică a raționamentului jurisdicțional. De pildă, hotărârea 6, selectată de comisie , fila 7: *”Nu poate fi vorba despre plus petita, astfel cum susțin tribunalul și intimata AAA SA, întrucât instanța statuează în limitele investiției sale, deducând anumite sume din despăgubirea cuvenită și pretinsă, în temeiul legii (similar admiterii în parte a cererii în pretenții, atunci când se constată o plată parțială ori intervine compensația legală). De altfel, se constată contradicția dintre dispozitivul care prevede respingerea cererii ca neîntemeiată, așadar pe fond, și considerente care relevă, mai degrabă, o inadmisibilitate, întrucât ele nu privesc, în realitate, fondul cererii deduse judecății.*

Pentru considerentele ce preced, sentința este lovită de nulitate, urmând a fi casată și cauza trimisă spre rejudecare, potrivit art. 304 pct. 5 și art. 312 alin.5 C.pr.civ. 1865. ”

Este afectată argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii și în unele cazuri în care candidatul nu răspunde în mod clar și gradual susținerilor și apărărilor părților, ci doar face trimitere, tangențial la unele dintre acestea, ca de exemplu, în hotărârea 15, selectată de comisie, fila 8 :, *”Lipsite de relevanță sunt analogiile și parabolele uzitate de apelant, care nu reprezintă veritabile critici de nelegalitate ori netemeinicie, în sensul art. 470 și art. 479 C.pr.civ..; hotărârea nr. 22, selectată de comisie, fila 13: „Vor fi menținute dispozițiile privitoare la respingerea excepțiilor procesuale, neapelate (de aceea, referirea din cuprinsul întâmpinării la apel la art. 520 C.pr.civ. anterior nu poate fi primită, nefiind declarat apel incident împotriva motivelor care înlătură incidența acestei pretense cauze de stingere a acțiunii în nulitate, de altfel imprescriptibilă). ”*

În alte hotărâri, modul cum sunt formulate unele fraze poate genera dificultăți pentru cititorul fără pregătire juridică în ceea ce privește înțelegerea raționamentului instanței. De pildă, hotărârea 2 selectată de comisie, fila 9, paragraful 7: *”Urmează de aici că asupra deciziei menționate nu poate fi exercitat un control de legalitate specific recursului (art. 483 alin.3, art. 488 NCPC), de vreme ce intenția legiuitorului a fost tocmai ca în materiile în care, anterior, singura cale de atac era recursul prev. de fostul art. 304 ind.1 C.pr.civ. 1865 (un substitut de apel), singura cale de atac să devină apelul, integral devolutiv în fapt și în drept și sub aspectul probatoriului, fără a recunoaște, însă, o cale de atac de reformare suplimentară.*

Exemplele prezentate anterior ilustrează structura logică deficitară a raționamentului juridic, atât în ceea ce privește modalitatea de prezentare, cât și în privința argumentelor care nu sunt suficient de convingătoare și nu răspunde necesității de analiză a elementelor deduse judecății.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor (în cazul judecătorilor) / verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a lucrărilor (în cazul procurorilor)

Punctaj acordat - 3,5 puncte

Motivare:

Candidatul a redactat cu întârziere un număr de 15 hotărâri, în anul 2019; în anul 2020 - 67 hotărâri și în anul 2021 - 46 de hotărâri.

V. Punctaj total : 33,5 puncte

Data: 8 noiembrie 2022

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

.....

.....

.....